

۱۱۲۶۳۴۵  
۱۳۹۹/۴/۱۵

# متون حقوقی

## (گرایش حقوق بین الملل عمومی)

قابل استفاده برای همه رشته‌های حقوق در مقاطع مختلف و مدرسان درس  
متون حقوقی در کلیه دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و موسسات آموزشی

دکتر احمد مومنی زار

عضویت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

دکتر سیده ساناز فسیحی شهری

دکتری حقوق بین الملل پردیس البرز دانشگاه تهران

سرشناسه

: مومنی راد، احمد، ۱۳۴۰ -

Momeni Rad, Ahmad

عنوان و نام پدیدآور

: متون حقوقی (گرایش حقوق بین‌الملل عمومی) ... / احمد مومنی‌راد، سیده‌ساناز  
ذبیحی‌شهری.

مشخصات نشر

: تهران: دادگستر، ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری

: ۲۲۸ ص. جدول.

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۲۸۲-۱۶۶-۹: ۴۰۰۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی

: فیا

موضوع

: زبان انگلیسی - کتاب‌های قرائت - حقوق

موضوع

: English language -- Readers -- Law

موضوع

: زبان انگلیسی - کتاب‌های قرائت - حقوق - راهنمای آموزشی (عالی)

موضوع

: (English language -- Readers -- Law -- Study and teaching (Higher

موضوع

: حقوق - اصطلاح‌ها و تعبیرها

موضوع

: Terminology -- Law

شناسه افزوده

: ذبیحی‌شهری، سیده‌ساناز، ۱۳۶۸ -

رده بندی کنگره

: ۱۱۲۷۲۳

رده بندی دیویی

: ۴۲۸/۶۴۰: ۴۳۶

شماره کتابشناسی ملی

: ۲۲۴۷۱

## متن حقوقی

### (گرایش حقوق بین‌الملل عمومی)

دکتر احمد مومنی‌راد - دکتر سیده‌ساناز ذبیحی‌شهری

ناشر: انتشارات دادگستر

چاپ اول: شهریور ۱۳۹۹

شماره: ۲۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۸۲-۱۶۶-۹

همه‌ی حقوق چاپ و نشر این اثر برای نشر دادگستر محفوظ است. تکثیر، انتشار و بازنویسی این اثر یا قسمتی از آن به هر شیوه، از جمله، فتوکپی، الکترونیکی، ضبط و ذخیره در سیستم‌های بازیابی و بخش بدون دریافت مجوز کتبی و قبلی از ناشر ممنوع است. این اثر تحت حمایت «قانون حمایت از حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان ایران» قرار دارد.

دفتر مرکزی انتشارات: تهران، میدان حضرت ولی‌عصر (عج)، بلوار کشاورز،

ابتدای خیابان فلسطین، کوچه شهید ذاکری، بن بست سوم، پلاک ۶

تلفن: ۸۸۹۰۴۴۶۵ - ۸۸۹۰۵۴۶۰ فکس: ۸۸۹۱۰۳۳۳

کدپستی: ۱۴۱۶۷۵۳۶۸۱

نشانی سایت: [www.dadgostarpub.ir](http://www.dadgostarpub.ir)

## Table of Contents

| Chapter     | Title                                | Page |
|-------------|--------------------------------------|------|
| Chapter 1:  | Introduction                         | 11   |
| Chapter 2:  | Sources of International Law         | 13   |
| Chapter 3:  | The Law of Treaties                  | 17   |
| Chapter 4:  | United Nations Organization          | 23   |
| Chapter 5:  | International Dispute Settlement     | 27   |
| Chapter 6:  | International Court of Justice       | 31   |
| Chapter 7:  | International Arbitration Law        | 37   |
| Chapter 8:  | International Economic Law           | 38   |
| Chapter 9:  | International Trade Law              | 40   |
| Chapter 10: | International Development Law        | 44   |
| Chapter 11: | International Finance law            | 47   |
| Chapter 12: | International Investment Law         | 55   |
| Chapter 13: | International State responsibility   | 59   |
| Chapter 14: | War and Use of Force                 | 63   |
| Chapter 15: | International Criminal Court         | 67   |
| Chapter 16: | International Human Rights           | 73   |
| Chapter 17: | International Humanitarian Law       | 79   |
| Chapter 18: | International Refugee Law            | 84   |
| Chapter 19: | International Migration Law          | 88   |
| Chapter 20: | Diplomatic and Consular Law          | 92   |
| Chapter 21: | Law of the Sea                       | 94   |
| Chapter 22: | Space Law                            | 101  |
| Chapter 23: | Aviation Law                         | 105  |
| Chapter 24: | International Environmental Law      | 109  |
| Chapter 25: | Energy Law                           | 115  |
| Chapter 26: | Intellectual Property law            | 119  |
| Chapter 27: | Information Technology Law           | 125  |
| Chapter 28: | International Labour law             | 130  |
| Chapter 29: | Maritime law                         | 134  |
| Chapter 30: | International Communications Law     | 138  |
| Chapter 31: | Comprehensions                       | 143  |
| Annex 1     | Table of Words                       | 160  |
| Annex 2     | Logos of International Organizations | 215  |
| Annex 3     | List of International Organizations  | 219  |

## مقدمه

ضرورت یادگیری و اهمیت آموزش زبان تخصصی حقوقی بر کسی پوشیده نیست. مسلماً ادامه تحصیل در مقاطع تحصیلات تکمیلی اقتضا دارد که دانشجوی اهتمام ویژه‌ای به یادگیری متون حقوقی و تسلط بر منابع معتبر آن و احاطه به کلمات و اصطلاحات آن داشته باشد. امروزه اگر فردی بخواهد در رشته حقوق بین‌الملل و شاخه‌ها یا گرایش‌های آن تحصیل کند و در داخل و خارج از کشور به مشاغلی چون قضاوت، وکالت، مشاوره حقوقی و سایر امور مرتبط با آن اشتغال داشته باشد، دانستن زبان انگلیسی یک ضرورت برایش به شمار می‌آید؛ راه ارتقای علمی و تخصصی در بسیاری از حوزه‌های حقوقی از این راه بدست می‌آید و استیفاء منافع ملی در صحنه حقوق بین‌الملل که میدان اختلافات و تنازعات قدرت دربعاد مختلف است در گرو آن است. امروزه کامل‌ترین شکل انتقال مفاهیم ذهنی به شیوه ساده از طریق ارتباط زبانی و نوشتاری است. هرچند در گذشته‌های دور مردم برای برقراری ارتباط از علائم و تصاویر و ... استفاده می‌کردند، اما در دنیای امروز اهمیت برقراری ارتباط و تعامل و همفکری کلیه انسان‌ها نقش بسیار مهمی در ارائه کیفیت بهتر برای زندگی ایفا می‌نماید. از آنجا که در سالیان گذشته به دلایل مختلف سیاسی، علمی، اقتصادی و فرهنگی، مردمانی از فرهنگ‌ها و ملیت‌های متفاوت ناگزیر و چه بسا ناخواسته مجبور به استفاده از زبان انگلیسی به عنوان ابزاری برای ارتباط با یکدیگر شده‌اند؛ لذا اهمیت یادگیری آن بر کسی پوشیده نیست.

گوش‌های متعددی برای زبان انگلیسی در اقصی نقاط جهان بوجود آمده است. در هر کشور از زبان انگلیسی اما با گویشی متفاوت و اصطلاحات مخصوص به آن منطقه

استفاده می‌شود. واضح است که یادگیری تمام اصطلاحات هر کشور یا منطقه امری غیرممکن خواهد بود، اما با دانستن زبان و صحبت با افراد بومی منظور آنها را متوجه خواهید شد و دایره واژگان خود را با یادگیری اصطلاحات وسیع تر خواهید کرد.

همانطور که ملاحظه می‌کنید دانستن زبان انگلیسی کمک به سزایی در درک دنیای اطراف به ما می‌کند. از یافتن فرصت‌های شغلی بهتر گرفته تا درک عمیق و دقیق ادبیات انگلیسی، همه و همه نشان‌دهنده این است که با دانستن زبان، جهان در دسترس‌تر خواهد بود.

تصمیم به یادگیری زبان انگلیسی در هر مقطعی از زندگی ایده فوق‌العاده‌ای است. طبق تحقیقات علمی، یادگیری زبان مزیت‌های شگفت‌انگیزی دارد. به گفته بسیاری از زبان‌شناسان، زبان یک مهارت است که برای یادگیری آن باید تمرین زیادی کرد. از آنجا که فرایند یادگیری زبان بسیار کند عمل می‌کند، این تمرین باید متناوب، مستمر و طولانی باشد در غیر این صورت اثربخشی آن کم می‌شود.

تناوب برای یادگیری زبان انگلیسی به این صورت است که ظرفیت و حجم محدودی از کتاب مورد نظر را در فاصله‌ای معین که در مورد زبان انگلیسی سه تا شش روز در هفته توصیه می‌شود مورد مطالعه قرار داد. استمرار یعنی تکرار این مطالعه بدون تعطیلی. لذا برای یادگیری هر زبانی نمی‌شود به تنهایی به مطالعه و تمرین پرداخت و سپس مدتی تمرین را کنار گذاشت. این امر موجب اثرات نامطلوبی در فرایند یادگیری می‌گردد. فراگیری دانش زبان انگلیسی بسیار ضروری است چرا که از بعد دیگر فرد می‌تواند در تجربیاتی که دیگر مردم دنیا بدست آورده‌اند سهیم شود و در ارتباطی تنگاتنگ با آنان، دانش خود را به روز نگه دارد.

علاوه بر آن طی سالیان اخیر، نیاز بشر به داشتن زبانی مشترک برای برقراری ارتباط و پیشبرد اهداف علمی - اجتماعی، بیش از پیش احساس می‌شود. بنابراین یادگیری زبان انگلیسی که به زبان ارتباط مردم دنیا بدل شده است در اولویت کاری محققان، سیاستمداران، تاجران، دانش پژوهان و ... قرار می‌گیرد.

در دنیا رشته حقوق بین‌الملل یکی از رشته‌های پر جاذبه و البته در مقایسه با سایر

رشته‌های علوم انسانی تحصیل در آن بسیار دشوار می‌باشد و به همان اندازه فهم متون تخصصی انگلیسی این رشته نیز نیازمند تسلط بالا به دانش زبان آن می‌باشد. علاوه بر آن دایره لغات و اصطلاحات آن نیز بسیار گسترده است.

کتاب حاضر کتابی است که در آن سعی شده است با بهره‌گیری از تجربه سالیان متمادی آموزش و پژوهش، مباحث کلیدی مهم کاربردی و پرکاربرد حقوق بین‌الملل ارائه گردد. دانشجویان به بهترین شیوه با اصول بنیادین حقوق بین‌الملل آشنا شده و بهره‌وری حداکثری از مطالعه آن را بدست آورند و زمینه تسلط آنان به متون تخصصی انگلیسی برای ورود به دایره تجمیع بالاتر تحصیلی فراهم گردد.

ویژگی‌های این کتاب شرح زیر است:

(الف) این کتاب، در ۳ فصل با سرفصل‌های مهم و روز حقوق بین‌الملل پرداخته است. در فصل ۳۱ چندین درک مطلب جهت استفاده بیشتر نگاشته شده است.

(ب) در ابتدای هر فصل، لغات مرتبط با آن بخش نوشته شده است و در انتهای کتاب، تمام لغات نیز به ترتیب حروف الفبای انگلیسی وجود دارند. با این روش، مجموعه لغات بسیار زیادی در اختیار مخاطب قرار می‌گیرد.

(پ) این کتاب قابل استفاده برای دانشجویان مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری و استادان محترم جهت تدریس درس متون حقوقی گرایش حقوق بین‌الملل و کلیه علاقه‌مندان می‌باشد.

مسلمانان نظرات علمی و پیشنهادات سازنده شما می‌تواند راهگشای ارتقای علمی و تخصصی کتاب باشد و قطعاً از آن‌ها استقبال می‌شود. پیشاپیش از ارائه دیدگاه‌ها و پیشنهاداتتان سپاسگزاری می‌کنیم.

**دکتر احمد مومنی‌راد**

**دکتر سیده ساناز ذبیحی شهری**